ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
41 (1999)

ISSN 1211-7250
ISBN 80-86023-23-0

BRNO 2000

S 9990385 150,-

PŘEHLED VÝZKUMŮ 41 (1999)

Vydává:	Archeologický ústav AV ČR Brno Královopolská 147, 612 00 Brno E-mail: infor@iabrno.cz
Odpovědný redaktor:	PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc.
Redakce a příprava pro tisk:	Mgr. Balázs Komoróczy, Ing. Petr Škrdla, Ph.D., PhDr. Lubomír Šebela, CSc., RNDr. Vladimír Hašek, DrSc., Mgr. Richard Zatloukal, Miroslav Lukáš, Alice Del Maschio, Dana Gregorová
Na titulním listě:	Orlovice, okr. Vyškov. Letecký dokumentační snímek zaniklého hradu.
Tisk:	BEKROS
Náklad:	350 ks

© 2000 by the Authors.

All rights reserved.

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

se soustředily mladohradištní hroby. Šlo o přibližně 10 mělce uložených pohřbů s náznaky řadového uspořádání. Obsahovaly nálezy uherských denárů 1. poloviny 11. století a esovité záušnice malých průměrů (∅ 1,7 až 2,4 cm). Dále k severovýchodu pokračovaly pouze starší hroby, datované do 9., případně 10. století. Velká část pohřbů byla uložena v poměrně hlubokých jamách s dřevěnými úpravami. V několika případech byl doložen výklenkový hrob. Většina středohradištních hrobů obsahovala nálezy, nejčastěji keramické nádoby (13) a železné nože (13). Ze čtyř nalezených bojovnických hrobů se sekerami, dva obsahovaly rovněž ostruhy (hroby 21, 32). Ve čtyřech hrobech byla zjištěna vědra. Mezi šperky byly zastoupeny především náušnice, a to prosté kroužkové tvary - v některých případech se zbytky závěsku - nebo jednodušší varianty hrozníčkovitých náušnic. Z osmi bronzových náušnic nesly čtyři stopy pozlacení, ostatních šest náušnic bylo stříbrných. Vedle 3 skleněných gombíků byl nalezen jeden pár pozlacených gombíků s hladkým, vertikálně žebrovaným povrchem (hrob 17). Skleněné korálky byly zjištěny pouze ve dvou hrobech, podobně jako bronzové rolničky.

Středohradištní pohřebiště v trati "Panské" v Mikulčicích patřilo s největší pravděpodobností k sídlišti doloženému v trati "Podbřežníky" jihovýchodně od nekropole (srov. Škojec 1997, 373, č. 18). Význam pohřebiště spočívá zejména v jeho výpovědi k sociálně-ekonomické struktuře nejbližšího zázemí velkomoravského hradu v Mikulčicích a k řešení otázky možné kontinuity pochovávání mezi 9. až 11. stoletím. Velkomoravské pohřebiště v Mikulčicích-"Panském" sice nedosahuje zastoupením honosných šperků z drahých kovů úrovně pohřebišť v areálu mocenského centra, přesto patří jak úpravou hrobových jam, tak četností nálezů k poměrně bohatě vybaveným pohřebištím. Výzkum zde bude pokračovat i v následujícím roce.

Lumír Poláček, Jaroslav Škojec, Otto Marek, Rostislav Skopal, AÚ AVČR Brno

Literatura:

Škojec, J. 1997: Archäologische Fundstätten und Funde im "Hinterland" des Burgwalls von Mikulčice I (Katastralgebiete Hodonín, Lužice, Mikulčice, Moravská Nová Ves). In: Studien zum Burgwall von Mikulčice II. Brno, 343-397.

Resumé:

Mikulčice (Bez. Hodonín). Feldflur „Panské". Slawisches Gräberfeld. Rettungsgrabung.

MODŘICE (okr. Brno-venkov)
Havlíčkova ulice, intravilán. Novověk (18.-19. stol.?). Sídliště. Záchranný výzkum.

V sledovaném úseku kanalizace, probíhající při jižním okraji vozovky na jihozápadním okraji historického intravilánu, bylo dokumentováno 7 dílčích profilů (akce A 99/75). Bylo doloženo 5 sídlištních jam, z toho jedna kůlová (s. j. 503) ještě se zbytkem dřeva (s. j. 400). V nadloží se nacházelo cca 16 různých vrstev. Půdní horizont se dochoval nad spraší jen sporadicky, místy se na podloží nacházela relativně nejstarší vrstva č. 109 (komunikační?) snad ještě středověkého původu. Ze zásypů jam č. 500, 504, 505 a z vrstvy 105 se podařilo získat fragmenty novověké keramiky nejspíše z 18. a 19. stol. Funkce jam není jasná, zvláště překvapila rozsáhlá jáma č. 504 o průměru 4,5 m v těsné blízkosti komunikace. Nálezy dokládají rozšíření osídlení z původního jádra tehdejší obce podél staré cesty směrem na Želešice a Ivančice v průběhu novověku.

Rudolf Procházka, Archaia

Prameny:

Modřice, Havlíčkova ul., kanalizace. Nálezová zpráva č. j. 11/99 uložená v archívu brněnského pracoviště společnosti Archaia.

Resumé:

Modřice (Bez. Brno-venkov). Havlíčkova Gasse. Intravillan der Gemeinde. Neuzeit (18.-19. Jh. ?!). Siedlung. Rettungsgrabung.

MODŘICE (okr. Brno-venkov)
Náměstí Míru, intravilán, parc č. 2. Středověk, novověk. Pohřebiště, sakrální stavba – opevnění. Záchranný výzkum

Pro položení zpevňovacích vrstev chodníku k hlavnímu vchodu kostela založeného kolem r. 1200 byl ve stávajícím, mírně k jihu se svažujícím terénu vyhlouben výkop asi 70 cm hluboký (akce A 99/59). Při odtěžování se ukázalo, že zemina je zejména ve spodní části promísena lidskými kostmi, jejichž koncentrace sílila při bázi výkopu. Drobnou sondou před vchodem do kostela byla sledována stratigrafie souvrství hrobových zásypů, obsahujících již neporušené kostrové hroby v několika vrstvách. Při bázi sondy v hloubce 1,4 m pod dnešním terénem (70 cm proti sníženému povrchu) se nacházela již výrazně ulehlá vrstva, nesoucí patrně nejstarší horizont hrobů. Kostrové pozůstatky pocházející z opakovaným pohřbíváním rozrušených pohřbů byly předány k dalšímu zpracování RNDr. L. Horáčkové z lékařské fakulty MU v Brně.